

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

УДК 32.019.5

DOI <https://doi.org/10.32838/2663-6468/2019.3/06>

Біляєв Я.М.

Національна академія державного управління при Президентові України

УЗАГАЛЬНЕННЯ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МОЛОДІ

У статті зазначено, що молодь є особливою соціально-демографічною групою, яка вирізняється віком, соціально-психологічними ознаками, способом життя, особливим соціальним становищем у суспільстві, і поряд з цим внутрішньо неоднорідна, характеризується значним потенціалом щодо змін, соціальною динамічністю і мобільністю.

Визначено, що державна молодіжна політика – це механізм, за допомогою якого держава здійснює взаємовідносини з молоддю, сприяє реалізації її запитів, здібностей і потреб.

Вважаємо, що взірцем для України є досвід розробки та реалізації державної молодіжної політики у Німеччині. Модель державної молодіжної політики в цій країні включає сучасне законодавство і розумне (стримане) втручання держави в інтереси та проблеми молоді.

Наголошено, що наразі відмінності у моделях молодіжної політики в країнах Європи децю нівельовані, вироблено спільні підходи до включення молоді в політичне, економічне і громадське життя. Зазначено, що молодіжна політика в Європейському союзі пов'язана із залученням молодих людей в демократичні інститути, до системи управління ЄС.

Ключові слова: *молодь, соціальна мобільність, молодіжна політика, державне управління молодіжною політикою, моделі молодіжної політики.*

Постановка проблеми. Протягом останніх десятиліть суттєво міняється формат функціонування цивілізованих суспільств, спосіб життя і діяльності людей. Технічний прогрес і сучасні технології створили нові можливості як для окремих членів суспільства, так і для цілих соціальних груп, причому найбільша перспектива відкривається перед молоддю. Зростає мобільність цієї суспільної групи, тому вона має змогу все більше впливати на політичний, економічний і суспільний розвиток своєї країни і людства загалом. Отже, і держава, враховуючи нові обставини, і те, що майбутнє країни залежить від молодого покоління, своїм пріоритетом має ставити формування такої державної молодіжної політики, реалізація якої буде допомагати юним самостійно вирішувати життєві проблеми на шляху свого становлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зарубіжні науковці у сфері соціальної мобільності молоді – П. Сорокін, М. Вебер, Е. Гідденс, Н. Смелзер, Д. Бартолом'ю, П. Блау, А. Тойнбі, Б. Рассел, А. Шопенгауер, С. Ліпсет, Ф. Філіпов, М. Руткевич. Серед українських науковців проблеми соціальної мобільності досліджува-

лися А. Капською, О. Болотською, Н. Чернухою, Н. Ніколаєнком, Н. Коваліско, А. Хоронжим, О. Балакіревою, Ю. Середою, О. Карнауховою, Д. Дмитруком, А. Ноуром, Р. Левіним, О. Шестаковським та іншими. У статті досліджуються теоретико-методологічні засади проблеми механізмів державної політики щодо соціальної мобільності молоді та здійснюються спроби систематизації світового досвіду.

Постановка завдання. Значення молоді в Україні недооцінювалося раніше (про це свідчать події 2004 року – «Помаранчева революція», 2013–2014 років – «Революція гідності»), і так само зараз. Тому держава, враховуючи нові обставини, і те, що майбутнє країни залежить від молодого покоління, своїм пріоритетом має ставити формування такої державної молодіжної політики, реалізація якої буде допомагати юним самостійно вирішувати життєві проблеми на шляху свого становлення.

Виклад основного матеріалу дослідження. У законодавстві більшості країн молодь – це особи у віці від 13–14 до 25–30 років. Проблеми молоді в зарубіжних країнах є предметом аналізу та ціллію діяльності урядових та неурядових

організацій, які спільними зусиллями прагнуть побудувати середовище, що сприятиме розвитку здібностей молодих людей та заохочуватиме їх до активного життя в суспільстві. Проблеми молоді – це не лише питання освіти та соціальних пільг, це також створення соціального середовища, в якому молоді люди можуть розвиватися, інтегруватися зі своїми однолітками та брати активну участь у суспільному житті.

Молодь визнається джерелом соціального та економічного розвитку, тому в багатьох розвинутих країнах проблеми молоді розв'язуються у рамках державної молодіжної політики. При вирішенні проблем молоді уряди окремих країн обирають різні моделі проведення своєї політики. Одні створюють широкий апарат державних установ, інші покладаються на співробітництво з неурядовими організаціями, треті – використовують обидва варіанти.

Зокрема, проблеми молоді є темою, яка постійно присутня у дебатах та роботі державних органів Федеративної Республіки Німеччини, а також неурядових організацій, що діють у цій країні. Молоді люди можуть розраховувати на підтримку не тільки сім'ї, але й держави. Держава дбає про своїх молодих громадян, не тільки гарантує систему державної освіти та соціальну допомогу, але й намагається створити найкращі умови для розвитку їх інтересів, підготувати до відповідального життя в демократичному суспільстві.

Характерною особливістю моделі німецької молодіжної політики є розгалужений апарат державних установ, що займаються питаннями молоді. Міністерством, відповідальним за створення та впровадження молодіжної політики, є Федеральне міністерство у справах сім'ї, літніх людей, жінок та молоді (Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend). Федеральне міністерство є основною установою, яка регулює роботу усього адміністративного апарату, який займається справами молоді як на центральному, так і на регіональному рівнях. У структурах Міністерства виділено відділ у справах молоді, в якому працює до 80 осіб. Цей відділ представляє інтереси дітей та молоді у всіх сферах державної роботи. Крім того, він підтримує національні неурядові організації, які працюють для дітей та молоді. Відділ у справах молоді відповідає за розробку та впровадження національної та молодіжної політики ЄС [Bundesministerium]. Інші міністерства займаються питаннями молоді в інших сферах, наприклад: Міністерство праці та соціальних питань несе відповідальність за захист неповнолітніх на робочих місцях.

Крім виконання завдань, урядова робота з формування молодіжної політики в Німеччині також стосується «Європейського молодіжного пакту» (European Youth Pact). На впровадження його положень, таких як сприяння розвитку молоді та сприяння рівності та демократії, прийнято федеральну програму «Молодь за різноманітність, толерантність і демократію» та програму «Зайнятість, освіта та діяльність у місцевій громаді». Крім того, у Німеччині є безліч інших державних програм, серед яких, зокрема, цільові: боротьба з безробіттям молоді, сприяння участі молодих людей у громадському житті.

Ще однією європейською країною, в якій питання молоді розглядаються як актуальна проблема суспільного життя, є Фінляндія. Модель молодіжної політики в цій країні характеризується розвиненою співпрацею органів державного управління з неурядовими організаціями. Основи державної молодіжної політики Фінляндії визначено в законодавчих актах.

Здійснення молодіжної політики у Фінляндії на центральному рівні входить до компетенції Міністерства освіти і культури (Opetus- ja kulttuuriministeriö). У Міністерстві освіти і культури виділено Департамент молодіжної політики, який несе відповідальність, серед іншого, за підготовку національних планів розвитку молоді та координацію питань, пов'язаних з проведенням молодіжної політики на центральному рівні. Він виконує свої завдання шляхом підготовки правових актів, проведення досліджень молодіжного середовища та фінансування молодіжних ініціатив [Opetus- ja kulttuuriministeriö].

Основним правовим актом щодо молоді, є Закон про молодь 2006.10. Його прийняттю передувало активне соціальне обговорення, в якому прийняли участь неурядові організації та молодь, організації, що досліджують становище молодих людей у Фінляндії. Як наслідок, положення Закону часто стосуються співпраці з молодіжними організаціями. Закон, зокрема, зазначає: правила, що стосуються діяльності на благо молоді, повинні дотримуватися насамперед самими молодіжними організаціями.

На основі розділу 4 цього Закону Міністерство освіти і культури зобов'язане створити план розвитку молодіжної політики, співпрацюючи з іншими міністерствами. Це зобов'язання було додатково розроблено урядовим указом про роботу з молоддю та молодіжну політику. Як наслідок, було прийнято «Програму державної політики для дітей та молоді 2007–2011 років».

Це перша програма фінського уряду, що реалізує молодіжну політику. Вона поновлюється кожні чотири роки (2012–2015 рр., 2016–2020 рр.). Подібно до роботи над Законом про молодь 2006.10, робота над програмою була також публічною, щоб неурядові організації могли подати свої постулати. Основною засадою програми є створення більш дружніх умов для життя та розвитку молодих людей у фінському суспільстві.

Фінська молодіжна парасолькова організація Allianssi (Suomen nuorisolan kattojärjestö Allianssi) є загальнонаціональною організацією з надання послуг молоді та організації молодіжної роботи. Членами її є практично всі національні молодіжні та освітні організації, наразі включає 131 членську організацію. Молодіжна організація Allianssi виконує роль національної молодіжної ради. Як представник фінської молоді, вона активно співпрацює з органами державної адміністрації у створенні молодіжної політики. Бачення Альянсу і мета його діяльності – це благополуччя молоді (Добробут молодих людей є основою суспільства). Спільною метою членів Альянсу є підтримка громадської діяльності молодих людей та поліпшення їхніх умов життя [Allianssi Edistää].

В Ірландії головним державним органом, відповідальним за проведення молодіжної політики, є відділ у справах молоді (The Youth Affairs Section) Міністерства освіти і науки. Координатор виконує роботу, пов'язану з проведенням поза-шкільної освіти молоді та наданням допомоги, переважно фінансової, організаціям, що здійснюють роботу з молоддю. Основними цілями відділу є: розвиток адміністративних структур для роботи, що здійснюється на благо молоді, та підтримка співпраці у цій сфері на національному та міжнародному рівнях.

Закон про молодь зобов'язує міністра освіти і науки створити Національний консультативний комітет з питань роботи з молоддю (The National Youth Work Advisory Committee). Комітет включає представників міністерства та інших державних відомств; він консулює міністра з усіх питань, пов'язаних з регулюванням, оцінкою та координацією програм, пов'язаних з молодіжною роботою. На практиці це також є своєрідним мостом, що з'єднує державні та неурядові організації.

Робота уряду щодо розвитку молодіжної політики в Ірландії сприяла прийняттю національних програм для молоді, які встановлюють напрямок державної політики та можливості для створення нових молодіжних ініціатив. Вони

також відповідають завданням «Європейського молодіжного пакту».

Крім того, є програми подолання безпритульності серед молоді та програми розвитку дітей. Міністерство координує виконання цілей молодіжної політики на місцевому рівні у співпраці з Ірландською асоціацією професійної освіти (The Irish Vocational Education Association – IVEA), членами якої є представники національних комітетів професійної освіти (The Vocational Education Committees). Закон про молодіжну роботу передбачає, що IVEA відповідає за виконання урядових рекомендацій та координує діяльність, пов'язану з впровадженням молодіжної політики на місцевому рівні. Регіональний рівень тут опущений, оскільки регіональні органи влади не мають спеціальних компетенцій у сфері молодіжної роботи.

Отже, в Ірландії проблеми молоді вирішуються як урядовими, так і неурядовими організаціями. Модель молодіжної політики, яку проводить ця держава, є поєднанням німецької моделі, яка орієнтована головним чином на центральні державні інститути, та фінської, яка орієнтована на децентралізацію та співпрацю з неурядовими інституціями. Ірландська молодіжна політика розроблена та впроваджується державними органами, а вони тісно взаємодіють із неурядовим сектором.

Розглянуті три моделі молодіжної політики відрізняються одна від одної насамперед системою реалізації. Проте всі вони спрямовані на поліпшення умов, в яких молоді люди формуються та розвиваються. Представлені способи управління відповідають сучасним потребам молоді і створюють для них можливості виразити себе у власних справах. Молоді люди охоче реагують на ініціативи державних та неурядових інституцій, оскільки вони дають їм шанс розвиватися, сприяють соціальній мобільності.

Молодіжна політика, незалежно від її моделі, сприяє побудові демократичного та відповідального громадянського суспільства. Загалом країни Європи розділяються за типом молодіжної політики таким чином (табл. 1.)

Дослідники виділяють в «старій» Європі чотири моделі молодіжної політики: консервативну (Центральна Європа); ліберальну (Великобританія); патерналістську (Північна Європа); субінституціоналізовану (Південна Європа).

Першу модель – консервативну – ще визначають як протекційну, вона характерна для країн Центральної Європи і має давні традиції. Молодіжна політика ґрунтується на принципі, що молодь є соціальною групою, яка потребує

Типи молодіжної політики країн Європи (2001)*

Молодіжна політика	Країни	Реалізація
Сконцентрована державна молодіжна політика, що має чітко визначений центр (орган)	Греція, Іспанія, Ліхтенштейн, Люксембург, Португалія та ін.	Спеціалізоване законодавство щодо молоді поділене за сферами: освітня, соціально-економічна, культурно-духовна, молодіжний рух.
Поєднання роботи щодо молоді: 1) у спеціальному державному органі, 2) інших центральних органах, що визначають політику в окремих секторах (освіта, зайнятість, спорт тощо)	Австрія, Бельгія, Ірландія, Нідерланди, Норвегія, Фінляндія, Франція, Швеція та ін.	Розробляється спеціальне законодавство щодо молоді, що охоплює суто проблеми молоді в цілому.
Відсутній спеціальний державний молодіжний орган, політика щодо молоді розподілена по різних секторах	Великобританія, Ісландія, Данія та ін.	Створюються державні і регіональні програми, що спрямовані на розвиток і самореалізацію молоді.

*Створено автором за [Study on the State of Young, с. 17]

захисту, підтримки та стимулювання. Акцент у цій моделі ставиться на професійній роботі з молоддю, причому виділяється, по-перше, загальною уся молодь (соціально активна), по-друге, молодь з особливими потребами. Молодь у молодіжній політиці країн Центральної Європи – це не лише особи 15–18 років, а й молоді дорослі, молоді сім'ї. Робота з молоддю покладається на молодіжні міністерства, уповноважені управління та профільні молодіжні сектори [3, с. 206]. Відповідно до молодіжної політики держава зацікавлена у нормальній соціалізації молоді; з цією метою підтримується діяльність волонтерів, які корпоруються з державними, регіональними та місцевими органами влади. Отже, молодіжна політика реалізується спільно державними інститутами та громадськістю і, незважаючи на те, що проблеми молодих людей змінюються, принципи й організаційна основа молодіжної політики залишаються постійними.

Ліберальна (громадська) модель притаманна Великобританії. Вона передбачає стійкий вплив громади на її реалізацію та імплементацію делегування повноважень щодо її реалізації від держави до інститутів громадянського суспільства [3, с. 207]. Цільовими групами такої державної молодіжної політики є різні, конкретно визначені, групи молоді з особливими потребами, які потребують сприяння у вирішенні складних соціальних проблем. Таку державну політику можна означити як проблемно орієнтовану, вона характеризується мінімальним впливом держави на соціальне забезпечення молоді в цілому як суспільної групи. У ліберальній моделі молодіжної політики значною є зацікавленість місцевих органів влади у діяльності молодіжних товариств, братств. Оскільки держава не має достатньої інфраструк-

тури, то заохочує її створення у місцевих територіальних осередках, різних закладах. Ліберальна (громадська) модель передбачає створення умов для розвитку індивідуальності. Як ідеологічну основу вона використовує лідерство. В умовах обмежених фінансових можливостей держави забезпечити високі соціальні стандарти дає змогу індивідуальна підприємницька діяльність. Останнім часом у Великобританії, в зв'язку з наростанням проблем молоді, особливо соціального виключення, акценти молодіжної політики зміщуються до більшого регулювання на загальнодержавному рівні.

Патерналістська модель молодіжної політики характерна для скандинавських країн, які відрізняються від інших країн політичною, економічною і соціальною стабільністю. Ця модель ще називається універсалістською. Вона розвивалася як розрізнена серед різних секторів, наразі координується міністерством, що відповідає за державну молодіжну політику, держава та інститути влади спільно з громадянським суспільством виробляють та впроваджують молодіжну політику [6, с. 128]. Головну роль у молодіжній політиці скандинавських країн відіграє громадянське суспільство. Цільова група – вся молодь віком до 25 років, що розглядається як соціальний ресурс. Відповідно, молодь повинна розвиватися не лише як суспільна група – майбутнє країни. Кожна молода людина є самостійним членом суспільства, який потребує спрямування психологічного та соціального розвитку і в той же час автономності та незалежності, які сприяють ранньому досягненню статусу дорослого [6, с. 129], свободи від батьківського тиску. Патерналізм як державна політика виходить з відносної пасивності молоді. Він же визначає провідну роль держави та органів влади в орга-

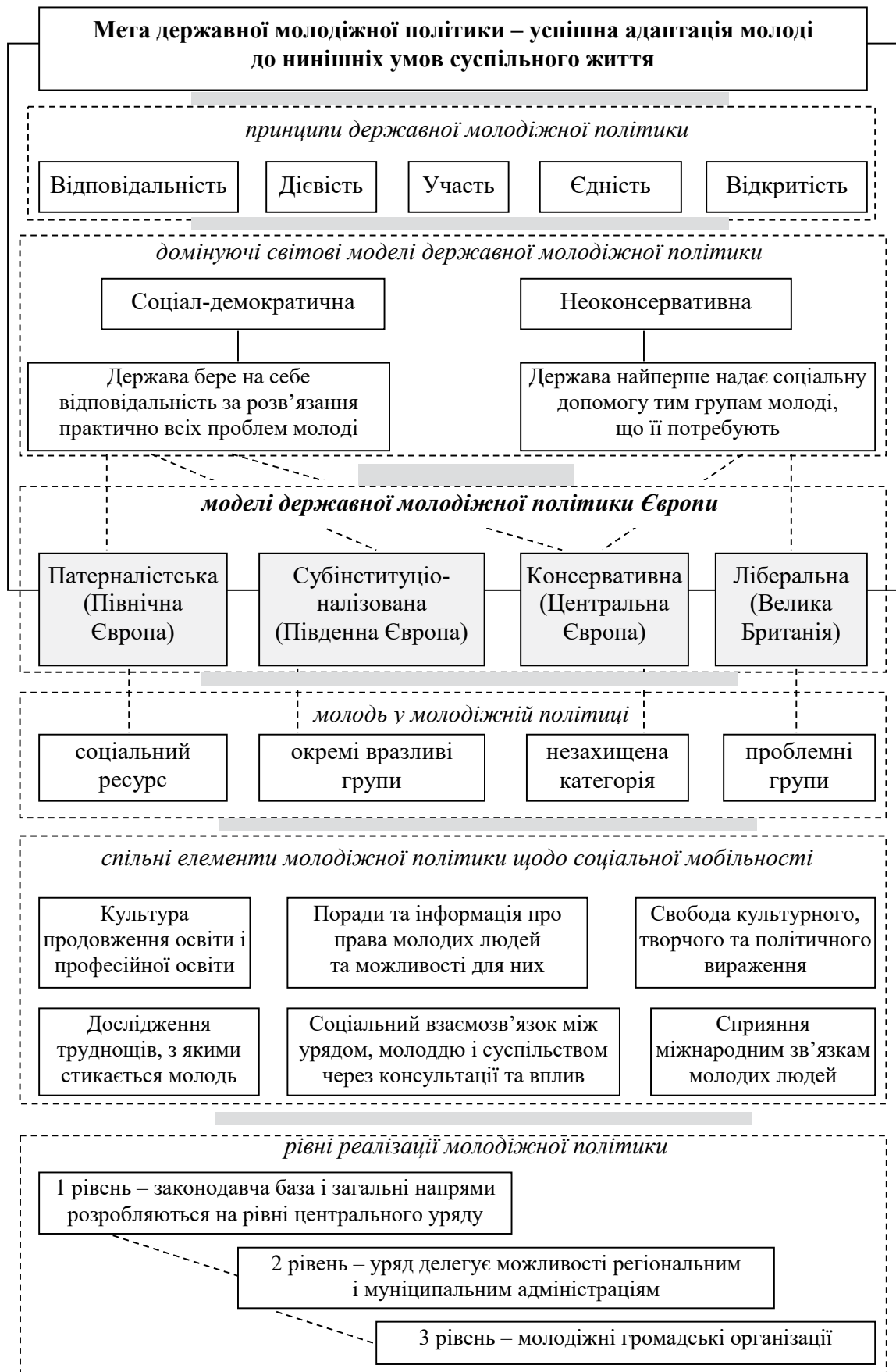

Рис. 1. Моделі державної молодіжної політики країн Європи та світу

Створено автором

нізації та забезпеченні життєдіяльності кожної особи. Реалізація державної молодіжної політики у скандинавських країнах базується як на значних фінансових можливостях органів влади, так і на особистому добробуті громадян.

Субінституціоналізована модель молодіжної політики притаманна країнам Південної Європи. Молодь у цій політиці – це особи віком 15–25/30 років. Молодіжна політика у країнах Південної Європи є централізованою, формується на державному рівні і реалізується, насамперед, державою. Мета молодіжної політики – посилення участі молоді у громадських організаціях, загалом у суспільному житті. В сучасних умовах країни, що мають субінституціоналізовану (централізовану) модель державної молодіжної політики, намагаються сприяти розвитку громадянського суспільства, посилити участь молоді в громадському житті на основі розвитку самоврядування та широкої соціальної інтеграції [9, с. 99].

Домінуючі світові моделі державної молодіжної політики – неоконсервативна, ліберальна (поширена в США) і соціал-демократична (поширена у більшості країн Європи). Відмінність у моделях у першу чергу зумовлюється особливостями здійснення соціальної політики в окремій країні.

Неоконсервативна модель ґрунтується на створенні рівних умов для максимальної самореалізації людини, соціальної підтримки тих, хто самостійно нездатний вирішити свої проблеми. Ця модель передбачає, що держава в першу чергу надає соціальну допомогу тим групам молоді, що її потребують, таким чином надаючи «рівні шанси». Отже, неоконсервативна модель державної молодіжної політики передбачає державне регулювання молодіжних проблем у мінімальному обсязі.

Соціал-демократична модель ґрунтується на патерналістських засадах турботи про всіх, від держави очікується підтримка і захист. Вона передбачає, що держава бере на себе відповідальність за вирішення майже всіх проблем молоді [9, с. 100]. Соціально-демократична модель ставить небагато вимог до молоді людини в самостійній реалізації життєвих планів.

Порівняння основних моделей державної молодіжної політики як у Європі, так і США показує, що вони мають однакову основну мету – це успішна адаптація молоді до нинішніх умов суспільного життя (рис. 1).

Висновки. Молодь перебуває на тому етапі життя, коли формується особистість, відбувається становлення індивіда як члена суспільства. Це відрізняє молодь від інших соціальних спільнот.

Важлива характеристика, що об'єднує молодь в одну соціально-демографічну групу, це її інтереси. Такими спільними інтересами є освіта, працевлаштування, фінансове забезпечення тощо. Вагому роль для багатьох молодих людей має соціальний статус.

Соціальний розвиток молодої особи – це динамічний процес зміни соціальної ролі, соціального статусу в економічній, політичній, соціальній сфері суспільства, який в значній мірі обумовлюється державним регулюванням, державною політикою щодо молоді.

Завдання держави – допомогти реалізувати власні цілі кожній молодій людині, сприяти її соціальній мобільності.

Соціальна мобільність – це зміна соціального статусу особи, перехід індивідів з одних соціальних груп і страт в інші. Відповідно, соціальна мобільність молодої особи це зміна її соціального статусу, перехід до інших соціальних груп і страт. Соціальна мобільність пов'язана з економічними можливостями переміщення особи.

Державна політика щодо соціальної мобільності молоді – комплексна діяльність держави в інтересах молоді, метою якої має бути створення необхідних правових, економічних та організаційних умов та гарантій для соціального та професійного становлення молодих членів суспільства, їх трудової та економічної самореалізації у бажаній для них сфері, гарантованій законом участі у політичній і державно-управлінській діяльності. Вона має стати одним з пріоритетних напрямів діяльності держави.

В Україні державна молодіжна політика протягом останніх двадцяти років є об'єктом дослідження багатьох учених, як молодих, так і маститих. Як правило, вони присвячують свої дослідження окремим аспектам молодіжної політики. Аналіз наукових праць, присвячених державній молодіжній політиці в Україні, свідчить, що незважаючи на значну кількість наукових робіт, проблеми механізмів цієї політики щодо соціальної мобільності молоді не ставилися. Відкритим залишається питання формування цієї політики і на законодавчому рівні.

Вважаємо, що взірцем для України є досвід розробки та реалізації державної молодіжної політики у Німеччині. Модель державної молодіжної політики в цій країні включає сучасне законодавство і розумне (стримане) втручання держави в інтереси та проблеми молоді. Влада надає державну допомогу тим молодим людям, які її потребують, і заохочує молодих людей самостійно вирішувати свої проблеми.

Список літератури:

1. Артеменко І. Взаємодія органів державної влади та інститутів громадянського суспільства у формуванні й реалізації молодіжної політики. : дис. ... канд. наук з держ. управління : 25. 00. 01. Дніпро, 2017. 254 с.
2. Безрук О. Проблемне поле політичної мобільності: теоретичний аспект. 2012. С. 27–32.
3. Васильєв А. Конвергенція моделей реалізації державної політики, спрямованої на молодь. *Публічне управління: теорія та практика*. 2013. № 3. С. 205–209.
4. Гавловська А. Правовий механізм формування та реалізації державних молодіжних програм: теоретико-правові аспекти: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Запоріжжя, 2016. 20 с.
5. Гайванович І. Молодіжний рух України: тенденції та перспективи розвитку. *Молода нація: альманах: Спецвипуск*. Київ, 2000. С. 115–121.
6. Донченко Т. Основні моделі державної молодіжної політики: закордонний та вітчизняний досвід : зб. наук. пр. Львів : ЛРІДУ НАДУ. № 18/19, 2009. С. 126–133.
7. Жук М. Державна молодіжна політика в Україні: термінологічний аналіз. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Управління*. 2014. № 3. С. 168–178. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_upravl_2014_3_21 (дата звернення: 19.04.2014).
8. Канавець М. Вплив молодіжного руху на формування та реалізацію державної політики України : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : спец. 25. 00. 01. Київ, 2009. 20 с.
9. Кожушко Н. Теоретико-методологічні засади формування моделей державної молодіжної політики (державно-управлінський аспект). *Збірник наукових праць*. 2014. № 41. С. 97–102.
10. Кулик О. Особливості управлінської діяльності у сфері молодіжної політики в місті Києві : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : спец. 25. 00. 02. Київ, 2011. 22 с.
11. Метьолкіна Н. Механізми формування та реалізації державної молодіжної політики в Україні : дис. ... канд. наук : 25.00.02. 2009. URL: <https://mydisser.com/ua/catalog/view/386/822/17511.html> (дата звернення: 19.04.2014).

ОБОБЩЕНИЕ МИРОВОГО ОПЫТА ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКИ СОЦИАЛЬНОЙ МОБИЛЬНОСТИ МОЛОДЕЖИ

В статье указано, что молодежь является особой социально-демографической группой, которая отличается возрасту, социально-психологическими признаками, образом жизни, особым социальным положением в обществе, и наряду с этим, внутренне неоднородна, характеризуется значительным потенциалом относительно изменений, социальной динамичностью и мобильностью.

Определено, что государственная молодежная политика – это механизм, с помощью которого государство осуществляет взаимоотношения с молодежью, способствует реализации ее запросов, способностей и потребностей.

Считаем, что образцом для Украины опыт разработки и реализации государственной молодежной политики в Германии. Модель государственной молодежной политики в этой стране включает современное законодательство и разумное (сдержанное) вмешательство государства в интересы и проблемы молодежи.

Отмечено, что в настоящее время различия в моделях молодежной политики в странах Европы несколько нивелированы, произведено общие подходы к включению молодежи в политической, экономической и общественной жизни. Отмечено, что молодежная политика в Европейском союзе связана с привлечением молодых людей в демократические институты, в систему управления ЕС.

Ключевые слова: *молодежь, социальная мобильность, молодежная политика, государственное управление молодежной политикой, модели молодежной политики.*

GENERALIZATION OF THE WORLD EXPERIENCE OF THE STATE POLICY OF YOUTH SOCIAL MOBILITY

The article states that young people are a special socio-demographic group that is distinguished by its age, socio-psychological characteristics, lifestyle, a special social situation in society, and besides it, internally heterogeneous, characterized by significant potential for change, social dynamism and mobility.

It is determined that state youth policy is a mechanism by which the state carries out relations with the youth, promotes realization of its requests, abilities and needs.

We believe that the example for Ukraine is the experience of developing and implementing the state youth policy in Germany. The model of state youth policy in this country includes modern legislation and reasonable (discreet) state interference in the interests and problems of youth.

It is stressed that at present the differences in models of youth policy in the European countries are somewhat leveled, and the common approaches to the inclusion of young people in political, economic and public life are developed. It is noted that youth policy in the European Union is connected with the involvement of young people in democratic institutions, in the EU management system.

Key words: *youth, social mobility, youth policy, public management of youth policy, models of youth policy.*